

Η 1η Φεβρουαρίου 1986 μπορεί αναμφίβολα να χαρακτηριστεί ως ιστορική μέρα για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας, αλλά και της χώρας ολόκληρης, αφού τη μέρα αυτή άρχισε στην πραγματικότητα η υλοποίηση των πρώτων μιας σειράς μεγάλων έργων, που θα φέρνουν τα νερά του Αχελώου στη Θεσσαλία.

«Έργο του αιώνα» χαρακτηρίστηκε το έργο αυτό, αφού το μέγεθός του και τα ποσά που θα διατεθούν για την υλοποίησή του όσο και τα θετικά αποτελέσματα από το έργο για την οικονομία της Θεσσαλίας και της χώρας ολόκληρης με ελάχιστα έργα της σύγχρονης Ελλάδας, θα μπορούσαν να συγκριθούν.

Το συνολικό κόστος επένδυσης των έργων του συγκροτήματος εκτροπής, ανέρχεται σε 125 δισεκατομμύρια δραχμές περίπου. Το δε συνολικό κόστος επένδυσης μαζί με τα απαραίτητα έργα μεταφοράς μέσα στη Θεσσαλική πεδιάδα (αρδευτικά, δίκτυα κλπ.) ανέρχεται σε 250 δισ. δρχ. περίπου.

Ωστόσο η αρχική σύλληψη για την τήσασευσή του Αχελώου και τη μετατροπή του σε πηγή πλούτου για τη χώρα χρονολογείται από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 επί της κυβέρνησης του αείμνηστου Νικολάου Πλαστήρα, που είχε τη διορατικότητα να συλλάβει τη σημασία και την αναγκαιότητα της εκτροπής.

Από τότε πολλά γραφίσανε και πολλά ακούσθηκαν με μορφή εξαγγελιών κλπ. Η απόφαση όμως για την υλοποίηση του έργου εξαγγέλθηκε από τον Πρωθυπουργό Ανδρέα Παπανδρέου την Άνοιξη του 1983 στο γιορτασμό του Κιλελέρ.

Από τότε μέχρι σήμερα πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες γεωερευνητικές εργασίες στην περιοχή των έργων απαραίτητες για τη διευκρίνιση της γεωλογίας της περιοχής, για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου κλπ. ώστε να είναι πλήρως διασφαλισμένη η κατασκευή των σιράγγων, των φραγμάτων κλπ. που θα εκτρέψουν τα νερά του Αχελώου.

Η συμβολή της εκτροπής στη

γεωργική παραγωγή και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Με την ολοκλήρωση των έργων θα εκτραπούν στο Θεσσαλικό κάμπο τα 2/3 των νερών του Αχελώου στη θέση Συκιά, δηλαδή 1 εκατομμύριο κυβικά μέτρα νερού. Η ποσότητα αυτή είναι η μέγιστη τεχνικά δυνατή ποσότητα που μπορεί να εκτραπεί στη Θεσσαλία. Στη θέση Συκιά το νερό θα τροφοδοτεί κατά προτεραιότητα τις αρδευτικές ανάγκες της Θεσσαλίας.

Με τα νερά αυτά θα αρδευνθούν περίπου δύο εκατομμύρια στρέμματα του Θεσσαλικού κάμπου, ενώ στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, η αύξηση της παραγόμενης ενέργειας θα φθάσει τις 1.000 περίπου γιγαβατ-ρες το χρόνο, με την κατασκευή υδροηλεκτρικών σταθμών, ισχύος 700 περίπου μεγαβάτ.

Ωστόσο αν οι άμεσες επιπτώσεις από την εκτροπή είναι αυτές που σημειώθηκαν παραπάνω, η υλοποίηση του έργου δημιουργεί χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια της κατασκευής αλλά και μετά την περάτωσή τους για τους εργαζόμενους στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της οικονομίας, αλλά και στις υπηρεσίες.

Ακόμη θα περιορίσει τις ανισότητες μεταξύ των προνομιούχων και λιγότερο προνομιούχων περιοχών της Θεσσαλίας, ενώ θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση της ρύπανσης του Πηνειού.

■ Τα έργα της ΔΕΗ

Ένα από τα έργα κεφαλής όπως αποκαλούνται από τους ειδικούς, είναι το υδροηλεκτρικό έργο της Μεσοχώρας. Το έργο αυτό περιλαμβάνει φράγμα ύψους 135 μέτρων, σήραγγα παραγωγής 8 περίπου χιλιομέτρων και σταθμό παραγωγής στην περιοχή Γλύστρας.

Με το έργο αυτό γίνεται η πρώτη ρύθμιση των νερών του Άνω Αχελώου, ο σταθμός του θα είναι ισχύος 160 μεγαβάτ και θα παράγει 373 εκατομμύρια κιλοβατώρες το χρόνο.

Το βασικό έργο για τη ρύθ-

«Ο εν τη Ελλάδι ποταμών μέγιστος» όπως αναφέρεται στην Ιλιάδα με τον οποίο πάλεψε ο Ηρακλής και του πήρε το κέρας της Αμαλθείας, δείχνει την επιθυμία που είχε ο άνθρωπος από την αρχαιότητα για να τον τιθασεύσει

Σε τι θα ωφεληήσει η εκτροπή του Αχελώου;

μηση των απορρύν του Άνω Αχελώου και την εκτροπή του προς τη Θεσσαλία, αποτελεί το Φράγμα Συκιάς. Το Φράγμα αυτό θα έχει ύψος 150 μέτρων και από δω θα ξεκινά η σήραγγα εκτροπής του Αχελώου προς τη Θεσσαλία. Ο υδροηλεκτρικός σταθμός Συκιάς θα παράγει 165 εκατομμύρια κιλοβατώρες το χρόνο από τα νερά του Άνω Αχελώου που δεν θα μπορούν να ρυθμιστούν από τα έργα Μεσοχώρας και Συκιάς και αναγκαστικά θα ακολουθούν την κοίτη του Αχελώου.

Η σήραγγα εκτροπής Αχελώου - Θεσσαλίας αποτελεί στην ουσία το έργο που θα μεταφέρει τα νερά του ποταμού στη Θεσσαλία και από μόνο του το έργο αυτό θα μπορούσε να χαρακτηριστεί γιγαντιαίο, αφού το μήκος της που θα είναι 19 χιλιόμετρα και θα διαπερνά την οροσειρά της Πίνδου, θα αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες σήραγγες της Ευρώπης.

Στο τέρμα της σήραγγας θα κατασκευαστεί ο υδροηλεκτρικός σταθμός Πευκοφύτου ισχύος 160 μεγαβάτ, που θα παράγει 430 εκατομμύρια κιλοβατώρες το χρόνο.

Για τον εμπλουτισμό της τεχνητής λίμνης Μουζακίου με τα νερά του Πορταϊκού ποταμού, θα κατασκευαστεί φράγμα στην Πύλη Τρικάλων που θα συγκεντρώνει τα νερά του Πορταϊκού και θα τα διοχετεύει με συνδετήρια σήραγγα 7 χιλιομέτρων στην τεχνητή λίμνη Μουζακίου.

Τέλος, στο Μαυρομάτι θα κατασκευαστεί και ένας μικρός σχετικά υδροηλεκτρικός σταθμός ισχύος 15 μεγαβάτ που θα εκμεταλλεύεται πλήρως τα νερά που θα φεύγουν από το σταθμό παραγωγής Μουζακίου παράγοντας 85 εκατομμύρια κιλοβατώρες το χρόνο. Για τις ανάγκες αυτού του τελευταίου έργου θα κατασκευαστεί χωμάτινο ανάχωμα (μικρό φράγμα) ύψους 25 μέτρων.

Όπως γίνεται φανερό από την παράθεση των έργων της εκτροπής του Αχελώου, στην ουσία αυτή αποτελείται από μια σειρά διαδοχικών έργων αποθήκευσης και μεταφοράς νερού στη Θεσσαλία, που τοποθετημένα στον άνω ρου του Αχελώου και μετά την εξοδό του από την σήραγγα εκτροπής προς τη μεριά της Θεσσαλίας, εκμεταλλεύονται ταυτόχρονα την υψομετρική διαφορά για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ με τα φράγματα

Πύλης και Μουζακίου γίνεται πλήρης εκμετάλλευση των νερών και άλλων ποταμών (Πορταϊκού και Παμίσου).

Την ευθύνη για την υλοποίηση των έργων εκτροπής του Αχελώου μέχρι τα σημεία υδροληψίας για άρδευση στη Θεσσαλική πεδιάδα, έχει αναλάβει η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, στην οποία η Κυβέρνηση από τον Φεβρουάριο του 1985 την επιβλέπει και κατασκευή των βασικών έργων της εκτροπής.

■ Τα πρώτα έργα της εκτροπής

Την 1η Φεβρουαρίου υπεγράφησαν οι συμβάσεις με

τις μειοδότης εταιρίες των έργων με τα οποία άρχισε στην ουσία η υλοποίηση του έργου της εκτροπής του Αχελώου.

Συγκεκριμένα υπογράφηκε η σύμβαση για τις σήραγγες εκτροπής του υδροηλεκτρικού έργου Συκιάς, συνολικού μήκους 1.400 μέτρων και διαμέτρου 11 μέτρων. Το έργο θα κοστίσει 1.940 εκατομμύρια δραχμές και είναι απαραίτητο για να προχωρήσει η κατασκευή του φράγματος και του σταθμού παραγωγής της Συκιάς και να δημιουργηθεί ο ταμιευτήρας από όπου τα νερά του Αχελώου θα εκτραπούν προς τον Θεσσαλικό κάμπο.

Επίσης υπογράφηκε η σύμβαση για μια σήραγγα, η

οποία θα οδηγήσει σε κεντρικό σημείο από όπου θα αρχίσει το άνοιγμα και προς τις δύο κατευθύνσεις της κύριας σήραγγας εκτροπής του Αχελώου προς τη Θεσσαλία.

Εξάλλου σύντομα ακολουθεί και η υπογραφή της σύμβασης για την κατασκευή της σήραγγας εκτροπής του υδροηλεκτρικού έργου της Μεσοχώρας. Η σήραγγα αυτή θα έχει μήκος 780 μέτρα και διάμετρο 10 μέτρα.

Η έναρξη της εκταμίευσης ποσού ίσου με 2,2 δισεκατομμύρια δραχμές που θα κοστίσουν τα έργα αυτά, θα αρχίσουν να επιδρούν άμεσα στην οικονομική ζωή της περιοχής.

Όπως δε τόνισε σχετικά ο

Γενικός Διευθυντής της ΔΕΗ στην ομιλία του κατά την υπογραφή των συμβάσεων, «το ζήτημα αυτό είναι εξίσου σημαντικό με το τελικό αποτέλεσμα της εκτροπής, αφού η ανάπτυξη δεν θα αρχίσει από την ημέρα που θα βγουν τα νερά του Αχελώου στον Θεσσαλικό κάμπο, αλλά αρχίζει από τις μέρες αυτές που ξεκινά η εκτέλεση έργων που θα σημάζουν εκταμίευση επενδύσεων ύψους 125 δισεκατομμυρίων δραχμών».

Έτσι σε μια ακόμα περίπτωση σημαντικού αναπτυξιακού έργου η ΔΕΗ γίνεται μοχλός για την οικονομική, κοινωνική και τεχνολογική ανάπτυξη στη χώρα μας.

Τέλος, θα έπρεπε να επι-

σημανθεί ότι το μέγεθος του έργου και η ανάγκη για συντονισμό δημιουργούν πρόσθετες ευθύνες σε μια σειρά φορείς που εμπλέκονται στην κατάσκευή του έργου. Από τη μεριά της η ΔΕΗ έχει αναλάβει τις ευθύνες της στο μέρος που της αναλογούν, το ίδιο θα πρέπει να γίνει και από τον κατασκευαστικό τομέα αλλά και τους φορείς της πολιτείας ώστε το έργο αυτό που αποτελεί ανάσα ζωής και ελπίδα για την αναπτυξιακή πορεία του τόπου, να εξελιχθεί σύμφωνα με τους προγραμματισμούς που υπάρχουν ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αναπτυξιακός του χαρακτήρας και η απόδοσή του.

...

